

Collectieve doorbraak Thuiszitters

Samenbrengen van onderwijs en zorg

Een actieonderzoek van onderwijs en jeugdhulp inzet naar een duurzame verbetering voor kinderen die tussen het leren en zorgen vallen

Mohammed Mohammed, 8 jaar, is uitgevallen op school en heeft 2 keer hulpverlening gezien. Zowel hij als zijn ouders zijn het beu. Onderzoek naar zorg en weer terug, zo gaat het al twee jaar. Maar nu heeft hij eindelijk een cluster-4 indicatie om weer naar school te gaan. Zijn ouders en de IB'er van school waar hij stond ingeschreven hebben hem niet staats papierwerk aangemeld. Na aanmelding blijkt dat sommige scholen geen plek hebben, en den school heeft hem afgewezen omdat hij niet passend is. Nu moeten zijn ouders hem weer ergens anders aanmelden, maar wat past dan wel?	Kai Kai (9 jaar oud) en gaat al twee jaar niet meer naar school. Hij zat op een hogedrukheid (HB) school, maar daar voelde hij zich niet thuis. De moeder van Kai ziet zowel hem als het aanbod niet aansluiten. Vandaar dat ze zelf onderzoek doet naar alternatieven. En dat vindt ze: een coach gespecialiseerd in het HB-vraagstuk. De coach geeft soms onderwijs en soms zorg, precies wat Kai nodig heeft. Maar moeder kan dit niet meer langer zelf betalen. De gemeente geeft dat onderwijs niet onder de jeugdwet val als de coach geeft aan dat ze alleen klassieke inzet kunnen bekostigen. Maar wie betaalt de coach?	Erik De 15-jarige Erik weet als enige wat hij echt wil: werken om geld te verdienen. Hij zit al twee jaar in de dagbesteding sinds hij uitviel op een VSO-school, maar hij vindt het daar niet leuk. De betrokken partijen hebben uiteenlopende meningen: school ziet hem als beperkt leerbaar en ziet geen noodzaak tot een samenwerkingsverband in te schakelen, terwijl de jeugdschulter een onderwijsvraag ziet. Helaas kan de leerplichtindelaar ook geen alternatief bieden. School is daarnaast huiverig om een schaarse tagenpak in te zetten voor iemand die nog niet in de schoolbanken past. Maar hoe kan Erik het beste leren om te werken?	Pablo Pablo, 15 jaar, ziet het niet meer zitten. Hij is opnieuw van zijn stage gestuurd en mag niet meer naar school omdat hij daar vaak zijn woede niet kan controleren. Ook gestart op vmbo-kader, is hij blijven zitten in de derde klas en afgezet naar het basis-niveau. Zijn moeder maakt zich grote zorgen dat hij niet crimineel pad opgaat. Docent Carolien heeft echter goed contact met hem en wij een IPTA-coach inschakelen. Pablo staat hier voor open, maar hij is nog een jaar te jong. Deze leefwijdegens wordt strikt gehandhaafd. Wie heeft nu de regie over Pablo's situatie? Leerplicht kan weinig doen, en Pablo wil geen bemoeienis van de jeugdschulter.
--	---	---	--

AANLEIDING

In het kader van de landelijke opdracht Toekomstscenario's Jeugd heeft het Instituut voor Publieke Waarden een actieonderzoek uitgevoerd naar jongeren en hulpverlening in vijf steden, waaronder Gouda. Dit onderzoek richtte zich specifiek op de problematiek rondom thuiszittende jongeren. De gemeente Gouda wilde, in samenwerking met het Jeugdteam en het Samenwerkingsverband voor Voortgezet (VO) en Primair Onderwijs (PO), een actieonderzoek uitvoeren om deze problematiek beter te begrijpen en aan te pakken.

Het doel van het onderzoek was om de samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs te verbeteren. Binnen dit traject lag de focus op de jongeren die uitgevallen zijn binnen het schoolstelsel. Hoewel deze jongeren formeel nog ingeschreven staan op school, hebben zij tevens een zorgvraag. Door het ontbreken van passend zorg- en onderwijsaanbod raken deze jongeren gedeeltelijk of uiteindelijk volledig geïsoleerd. De situatie waarin zij thuis zitten is verre van ideaal. Zorg sluit niet goed aan, de ontwikkelingsmogelijkheden van deze jongeren zijn beperkt, en zij kunnen hun recht op onderwijs niet realiseren.

Onze veronderstelling is dat de huidige inrichting van het sturingsinstrumentarium bijdraagt aan deze belemmeringen. Dit instrumentarium omvat wet- en regelgeving, financiering, accountability en governance. Door casuïstiek op te pakken met de betrokken partijen, worden knelpunten binnen dit instrumentarium inzichtelijk gemaakt. Dit is essentieel om doorbraken te realiseren op het snijvlak van zorg en onderwijs. Door met het instrumentarium anders te sturen, kan een duurzame verbetering van de situatie van deze jongeren bewerkstelligd worden.

Binnen het actieonderzoek zijn acht casussen onderzocht: vier uit het VO en vier uit het PO. Daarnaast zijn er leersessies georganiseerd met professionals uit jeugdhulpverlening, leerplecht, het Samenwerkingsverband en de gemeente. Deze leergroep is zes keer bijeen gekomen om vanuit casuïstiek inzichten op te doen. De casussen die binnen deze leergroep werden besproken, zijn door de betrokken partijen zelf aangedragen. Ook zijn er diverse interviews afgenomen met professionals uit het veld.

PROBLEEM

Landelijk

In Nederland kennen we een passend systeem van jeugdzorg en onderwijs. Een deel van die kinderen heeft vervolgens veel jeugdzorg nodig. Ondanks dat samenwerkingsverbanden, jeugdzorg en onderwijs erin slagen om kinderen op school te houden, geldt dit voor een bepaalde groep niet. Hierdoor belandt het overgrote deel thuis op de bank, krijgt een onderwijsvrijstelling of een uitvalprofiel: "dagbesteding".

Gouda & belevingswereld

Beleving van betrokken professionals, docenten, ouders, leerplichtambtenaren en IB'ers over de huidige inzet:

- De problematiek in de klas is lastig of niet oplosbaar met de reguliere aanpak op school.
- Het aanvragen van een plek in het speciaal onderwijs is een tijdrovende taak en brengt een hoge administratieve last met zich mee.
- Lange wachtlijsten bij zowel jeugdhulp als speciaal onderwijs zorgen ervoor dat zowel de onderwijsvraag als de zorgvraag niet adequaat beantwoord kunnen worden. Hierdoor verslechtert de situatie van jongeren die al thuiszitten of thuis komen te zitten.
- Er is geen regievoerder met mandaat over zowel onderwijs als zorg die de betrokken professionals kan aansturen.
- Sommige ouders zoeken, vaak uit frustratie over het uitblijven van resultaten, zelf naar passende alternatieven.
- Zodra kinderen definitief het klaslokaal verlaten, keren ze in bijna geen enkel geval meer terug naar school.

Leerplicht

Houdt toezicht op de taak van ouders om te zorgen dat hun kind naar school gaat.

Jeugdteam Gouda

Werd ingeschakeld wanneer een zorgvraag wordt ingediend en hebben een zorgplicht.

Samenwerkingsverband

Ziet toe op dekkingsgraad van (V)S(B)O-plekken en zorgaanbod. Geven TLV indicaties af.

School

"Bevoegd gezag" en hebben een zorgplicht na aanmelding van kinderen. Verplicht om andere vorm van onderwijs te bieden indien niet passend is bevonden.

Ouders

Zijn verantwoordelijk om kinderen aan te melden bij scholen en hebben een plicht om kinderen te laten voorzien in onderwijs.

IB'er

Is een taak die verschillend wordt ingevuld door scholen. Zij kunnen een rol hebben in andere leerlijnen wat speciaal nodig hebben.

Onderwijsconsulent

Kan ingeschakeld worden door ouders om begeleiding en advies te geven over onderwijs.

DOELGROEP

De opgepakte casussen betreffen jongeren die zowel tijdens hun schoolperiode met jeugdhulp zijn begeleid als nadat zij waren uitgevallen. Ondanks de gezamenlijke inspanningen van onderwijs en jeugdhulp raakten deze kinderen toch thuis, zonder toekomstperspectief in het onderwijs. De casussen werden aangemeld op het moment dat de jongeren al thuiszaten en niet langer naar school gingen.

Jongere met een onderwijsvraag in jeugdzorg

Jongere met een TLV wachtend in dagbesteding op een plek in speciaal onderwijs

Jongere die thuis zit met zowel een zorg en onderwijs vraag

Jongere eindfase van PO die niet uit kan uitstromen naar een VSO school

DOORBRAAK RICHTINGEN

De doorbraakrichtingen van het actieonderzoek zijn tot stand gekomen in samenwerking met de betrokken partijen. Helpend hierin waren de casuïstiekbesprekingen met de professionals, waarvan hieronder een opsomming te vinden is. Niet alle doorbraken zijn gerealiseerd en bleven er nog mogelijke denkrichting. De mogelijkheden bleken vaak beperkt binnen een enkele koers. Bovendien richtten de doorbraken zich voornamelijk op tijdelijke, individuele oplossingen.

Onderwijs buiten de schoolmuren

- HB-coach ondersteunend in onderwijs en zorg

Alternatieve stage

- Werkplek stage bij schilderplek van vader
- Huiswerkbegeleiding door HB-specialist
- Garage als stageplek
- Jongerencoach op stage

Inzet coach

- IPTA coach (integraal persoonsgerichte toeleiding naar arbeid/school)

Samenwerking

- Casusoverleg over plaatsingsproces van uitval op school met bestuurders van scholen, samenwerkingsverband, jeugdhulp

LESSEN

Observaties vanuit de casuïstiek

Tijdens de sessies die onderdeel waren van het actieonderzoek bespraken we ook de verantwoordelijkheden van betrokken partijen. We bespraken formele verantwoordelijkheden en gingen ook in op de gezamenlijke aanpak in en rondom thuiszittende jongeren. De gemeente ging over wie waar op welk moment verantwoordelijk is. Later gingen de sessies vooral over een gezamenlijke verantwoordelijkheid en collectieve aanpak voor de thuiszittende jongeren.

Individuele doorbraken gingen vaak over tijdelijke oplossingen voor de schaarste in het huidige aanbod, inzet tijdens wachttijden, of als opmaat naar bestaande trajecten zoals school of zorg. Voorbeelden hiervan zijn de inzet van de coach voor hoogbegaafde kinderen, huiswerkbegeleiding om het onderwijsniveau te verhogen, of begeleiding binnen een stagetraject. Tijdens de sessies werden meerdere verklaringen geboden voor het feit dat deze doorbraken niet mogelijk waren en kinderen dan ook nog thuis zaten:

- We constateerde enerzijds dat er een gebrek in aanbod is, maar daar anderzijds wel steeds naar toe werd verwezen.
- Er is een gebrek aan (capaciteit, financiële) middelen voor scholen en jeugdhulpverlening.
- Dat er wettelijke beperkingen zijn in het bieden van ander aanbod.
- Er een wettelijke aanzuivering werking kan ontstaan indien ander aanbod wordt ingezet.
- De capaciteiten van kinderen niet toereikend zijn.
- Er een leerbare situatie voor kinderen moet zijn indien er ander aanbod ingezet kan worden.

Hierdoor bleven doorbraken uit, wat niet leidt tot een duurzame oplossing.

Observaties op 1) professioneel, 2) beleid, 3) systeem niveau vanuit leersessies en interviews

1. Formele en informele verantwoordelijkheid
 - Formeel (wettelijk) gezien doen partijen wat er van hun gevraagd wordt.
 - Informele samenwerking is niet optimaal:
 - Zorg en onderwijs professionals weten elkaar lastig te vinden.
 - Het lijkt onduidelijk wie wanneer moet handelen en er ontbreekt een regievoerder op het onderwijs zorg vlak samen.
 - Variëteit aan formaliteiten (zoals aanmeldlijsten, wachtlijsten, procedures) zijn niet helpend in adequaat handelen.

2. Aanbod schaarste & inzet
 - Scholen kunnen door schaarste in middelen (financieel, capaciteit en kennis) moeilijk extra behoefte van kinderen bedienen.
 - Er zijn te weinig SO-, SBO- en VSO-plekken, waardoor kinderen niet adequaat worden ondersteund in onderwijs behoeften.
 - Scholen zijn huiverig kinderen met een problematiek op te nemen door opstapelende problemen.
 - Naast het tekort aan stageplekken is het voor VO-scholen lastig om zorg inzet of begeleiding op een stageplek te organiseren.
 - Er zijn te weinig mogelijkheden voor jongeren waar onderwijs dominant is met een lichte vorm van zorginzet (onderwijs/zorg-arrangementen in plaats van zorg/onderwijs-arrangementen).

3. Organisatie van schakel onderwijs & zorg
 - Werkwijze zit snel samenwerken in de weg door:
 - Ontbreken van casuïstiekoverleggen tussen partijen en het maken van een integraal zorg-/onderwijs plan.
 - Informatievoorziening tussen partijen ontbreekt (zo worden er verschillende definities van thuiszitters gehanteerd en ontstaat er verwarring over verantwoordelijkheid).
 - Verlenen van zorg is vaak dominant, waarin vaak onderwijsperspectief ontbreekt of zorg in samenwerking voor deze 28 leerlingen. In de tabel is een rang opgenomen met lage, gemiddelde en hoge jeugdprijs. Aangezien de exacte prijs van jeugdprijs per kind niet bekend was. Het gemiddelde aantal maanden dat deze kinderen thuis zaten en op jeugdprijs zaten, waren daarentegen wel exact bekend (gemiddeld 1 jaar en 7 maanden gedeeltelijk/volledig tijd).
 - Gemiddeld gaan de jeugdzorg gelden na moment van uitval keer 2 indien kind vanuit onderwijs in zorg beland (verschil van gemiddeld €23k en €46k per maand per kind jeugdzorg uitgaven).

MAATSCHAPPELIJKE KOSTEN

Uit een analyse van de gemeente Gouda zijn zes zorgpaden, die uit de casuïstiek naar voren kwamen, verder onderzocht. Daarbij zijn de jeugdzorgkosten en inzet uitgerekend en hieronder weergegeven.

Kosten

De totale jeugdzorgkosten van zes geanalyseerde casussen, vanaf de start van de jeugdhulp inzet tot en met december 2024, bedragen €821.596. Dit betekent dat de gemiddelde kosten per casus €136.932 bedraagt en is uitgegeven over een periode van 3,5 jaar. De meest kostbare casus van de zes bedraagt €314.064.

Inzet voorzieningen

PO (3 casussen totaal)

- probleem: 2 x geen aansluiting op regulier onderwijs & TLV afgegeven, 1 x geen aansluiting HB-onderwijs
- huidige inzet: 3 x wachtend in dagbesteding
- gevraagd: 2 x SBO-plek, 1 x passend HB-onderwijs/zorg

VO (3 casussen totaal)

- probleem: 2 x geen aansluiting op VO school, 1 x geen aansluiting op VSO school
- huidige inzet: 3 x inzet dagbesteding, 1 x OOV (onderwijs opvang voorziening).
- gevraagd: 3 x stageplek met coaching/begeleiding op huidige school

In de onderstaande tabel zijn de jeugdzorgkosten per casus te zien. Voor de casussen met relatief lage jeugdzorgkosten nemen de kosten NA schooluitval vooral toe. Daarnaast zijn de kosten na schooluitval voor een groot gedeelte bestaande aan een tijdelijke jeugdprijs (gem. 67%). Dit is een plek die wordt ingezet als overbrugging vanuit zorg op zoek naar onderwijs. Concreet bestaat deze plek voor 6 casussen voor 4 keer uit een dagbestedingsplek, 2 keer uit een kind-ouder-leerlingbegeleiding (KOLB) plek en voor 1 casus uit een specialistische jeugdprijsplek.

Casus	PO /VO	VOOR	NA	stijgingsfactor	% jeugdprijs
1	PO	€ 12.711,00	€ 116.744,00	9,2	86%
2	PO	€ 6.838,00	€ 15.080,00	2,2	40%
3	VO	€ 143.492,00	€ 170.572,00	1,2	84%
4	VO	onbekend	€ 121.227,00	onbekend	63%
5	VO	€ 66.437,00	€ 80.989,00	1,2	100%
6	PO	€ 35.949,00	€ 51.648,00	1,2	31%
Totaal/ Gemiddelde		tot: € 256.427,00	tot: € 556.169,00	gem: 2,1 (speciaal)	gem: 67%

Uit de casussen blijkt dat de middelen over een vergelijkbare (gemiddelde) periode van voor en na moment van schooluitval zijn ingezet. De gemiddelde kosten vanuit jeugdzorg waren exact te berekenen. De onderwijskosten zijn enkel bepaald aan de hand van het type onderwijs dat de kinderen volgden.

VOOR school uitval (kosten)		Moment van uitval*		NA uitval school (kosten)	
gem periode: 1 jaar en 8 maanden				gem periode: 1 jaar en 11 maanden	
Jeugdzorg:	gem: €23k per jaar			Jeugdzorg:	gem: €46k per jaar
Onderwijs:	gem: €7k (regulier) € 14k (speciaal) per jaar			Onderwijs:	gem: €7k (regulier) € 14k (speciaal) per jaar

*Moment van uitval is vaak een gedeeltelijk proces. Dit is dus niet een exact punt in de tijd. Vandaar dat als criterium is aangehouden dat het moment van uitval gelijk is aan een volledige uitval (alle dagen van de week).

Uitkomst van kostenberekening van 6 casussen:

- Financiering vanuit regulier naar speciaal onderwijs kost een 2-voud.
- Door te weinig plekken in speciaal onderwijs, niet aansluiten van zorg/onderwijs aanbod zien we een toename van 49% jeugdzorgkosten per jaar (de onderwijskosten blijven gelijk, omdat er nog geen SO-plek gevonden is).
- Voor 67% van de kosten bestaat dit uit een tijdelijke jeugdprijs zonder perspectief op onderwijs. Waar kinderen op dit moment gemiddeld 1 jaar 11 maanden verblijven.

Brede analyse van gegevens

Vervolgend op de geanalyseerde zorgpaden heeft de afdeling leerplecht van de gemeente Gouda de leerlijnen die thuiszitten en waar extra aandacht voor nodig is in beeld te gebracht (dit betreft een meer optimaal). Uit deze analyse blijkt dat 67 thuiszittende kinderen in zorgtrajecten zitten, die niet of niet volledig naar school gingen. In de tabel is een rang opgenomen met lage, gemiddelde en hoge jeugdprijs. Ze worden door professionals gezien als potentieel in staat om weer volledig onderwijs te volgen. Van deze groep bevindt 60% zich in het primair onderwijs (PO) en 40% in het voortgezet onderwijs (VO). Daarnaast zitten deze kinderen gemiddeld 1 jaar en 10 maanden gedeeltelijk of volledig thuis. Voor tien van hen geldt dat ze gemiddeld al 2 jaar en 5 maanden gedeeltelijk of volledig thuis zitten. Naast ambulante hulpverlening is in enkele gevallen ook jeugdschulter betrokken of is het FACT-team betrokken. Naast individuele hulpverlening komt een groot gedeelte terecht op een jeugdprijs.

Deze analyse is incompleet, aldus de afdeling leerplecht. Er wordt namelijk niet gekeken naar de brede definitie van thuiszitters, inclusief absoluut verzuim. Dit deel is niet meegenomen in de huidige analyse en komt dus nog bovenop de 67 in beeld gebrachte leerlingen. Het betreft kinderen die onthouden zijn van hun leerplecht en niet meer op school staan ingeschreven. Dit gebeurt omdat professionals geen onderwijs-potentie in hen zien (op het moment van toetsen).

Uitkomst brede analyse

- Voor een bredere analyse zien we zeker voor 28 gevallen een patroon waarin een tijdelijke jeugdprijs wordt ingezet voor leerlingen die nog op school staan ingeschreven met een zorgvraag.
- Hieronder is de berekening van jeugdzorgkosten weergegeven, specifiek voor de kosten van jeugdprijs voor deze 28 leerlingen. In de tabel is een rang opgenomen met lage, gemiddelde en hoge jeugdprijs. Aangezien de exacte prijs van jeugdprijs per kind niet bekend was. Het gemiddelde aantal maanden dat deze kinderen thuis zaten en op jeugdprijs zaten, waren daarentegen wel exact bekend (gemiddeld 1 jaar en 7 maanden gedeeltelijk/volledig tijd).
- Gemiddeld gaan de jeugdzorg gelden na moment van uitval keer 2 indien kind vanuit onderwijs in zorg beland (verschil van gemiddeld €23k en €46k per maand per kind jeugdzorg uitgaven).

Populatie	kosten LAAG	kosten GEMIDDELD	kosten HOOG	tijdsbestek
Totaal 28 kinderen	€ 2.352.830,00	€ 2.668.747,00	€ 2.895.794,00	Over 1 jaar en 7 maanden thuiszitten
Per casus gemiddeld	€ 84.029,64	€ 95.312,39	€ 103.421,21	Over 1 jaar en 7 maanden thuiszitten
Totaal 28 kinderen	€ 1.480.432,36	€ 1.679.211,60	€ 1.822.072,63	per jaar

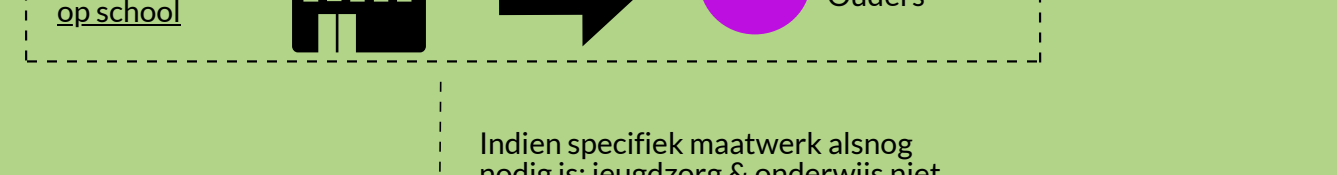
- Deze kinderen zitten gemiddeld 1 jaar en 7 maanden gedeeltelijk of volledig thuis.
- Daarnaast zitten ze op een tijdelijke jeugdprijs en zien leerplecht een potentie tot onderwijs.
- Deze tijdelijke komt voort uit ofwel 'wachting op onderwijs', 'klaar maken voor onderwijs' of er 'wordt toegewerkt naar' wachtend op zorg behandeling'. Het voorkomen van deze tijdelijke oplossing is gewent volgens hulpverleners enkel in de gevallen wanneer ze anders thuis komen te zitten waar de situatie kan verslechteren.
- De tijdelijkheid in combinatie met de potentie tot onderwijs volgen vraagt om een oplossing op school. Om zo de verbinding met school te houden en zo normaal mogelijke/gezonde setting in stand te houden en de potentie niet uit het oog te verliezen. En zo om onderwijs- of zorgvragen adequater te kunnen bedienen.

OPLOSSINGSRICHTING

Vanuit leersessies en interviews spraken alle betrokken partijen de wens uit om een duurzame oplossing te kunnen verwezenlijken. We constateerden dat er op de volgende aspecten anders gestuurd moet worden om dit te verwezenlijken:

- Er veel verschillende financieringsstromen zijn.
- Plichten zoals het recht op onderwijs is niet beslecht worden.
- De verantwoordelijkheid voor partijen aangestuurd worden samenhangt met doelgroep afbakening. En waarin definitie kwesties zoals ongeoorloofd, geoorloofd verzuim daarin dan centraal staan.
- Ouders en kinderen vaak wel aan tafel zitten maar moedeloos worden door te moeten wachten, complexiteit van aanmelding en afwijzing.

Het anders sturen door middel van financiering en het herinrichten van governance staan daarom centraal in de onderstaande oplossingsrichting.



Ontschot budget vanuit: gemeente, school & Samenwerkingsverband gelden

Integraal maatwerk overleg: Samenwerkingsverband, Leerplicht, school, IB'er, Jeugdteam

Met mandaat om inzet te bewerkstellen.

1. Jeugdzorg op school

Kind & Ouders

Indien specifiek maatwerk alsnog nodig is; jeugdzorg & onderwijs niet aanslaat (omgekeerde triage)

2. Casus regisseur & inzet van doorbraak

Kind & Ouders

Ontschot budget: Gelden worden nu door het Samenwerkingsverband (SWV) verdeeld over scholen en jeugdzorg geeft ze af op basis van indicaties. Een voorstel zou zijn om een gezamenlijk budget samen te stellen vanuit bijvoorbeeld:

- Gelden uit stijging door instroom vanuit regulier naar speciaal onderwijs (% van huidige gelden).
- Gelden vanuit toename jeugdzorg kosten door uitval vanuit regulier- & speciaal onderwijs.
- Gelden voor SWV vanuit rijksbrede subsidietaakstelling "ondersteuning en preventie thuiszittende jongeren".

Integraal maatwerk overleg: Scholen geven aan niet voldoende zorg ondersteuning te krijgen op school. Het organiseren van jeugdzorg op school moet adequaat de zorgvraag vanuit kinderen kunnen beantwoorden. Indien jeugdzorg en onderwijs inzet niet werken (omgekeerde triage) kan er alsnog specifiek maatwerk buiten de klas worden ingezet. De keuze hiervoor kan met alle betrokken partijen worden gemaakt en verwerkt in een integraal zorg-/onderwijsplan.

Daarnaast zien we specifiek de behoefte in de volgende aspecten:

- Overkoepelend: een heldere en eenduidige regionale aanpak, waar alle scholen en betrokken professionals in de regio zich aan committeren.
- PO in hoofdlijnen:
 - 1) Aanmeldproces gemakkelijker inrichten voor SBO & SO-plekken en 1 wachtlijst waarin school van inschrijving de zorgplicht krijgt of er direct een ander aanbod geleverd kan worden.
 - 2) Meer SO/SBO-plekken verwezenlijken.
- VO in hoofdlijnen:
 - 1) StagePlus inrichten voor jongeren (van verschillende onderwijsniveaus) die niet in de schoolbanken passen. Door de inzet van een coach die op stages kinderen kan begeleiden waar school in voorziet. En daar naast eventueel een financiële prikkel inbouwen om kinderen naar stage toe te krijgen.
 - 2) Onderwijs-/zorgbehoefte acuut kunnen geven.

MAATSCHAPPELIJKE WAARDE

Thuiszittende kinderen hebben geen ontwikkelingsperspectief en zijn kwetsbaar. Helaas vanuit onderwijs en zorg hard wordt gewerkt om dit voorkomen te zijn toename in vraag vanuit ouders en kinderen. Daarnaast constateren we dat scholen en zorg professionals steeds minder in staat om deze goed adequaat te kunnen beantwoorden. Dit doorbreken we met deze aanpak.

- Jongeren perspectief bieden om zo meer betrokkenheid te creëren.
- Schaarste arbeidsmarkt te verbeteren door jongeren meer te laten werken en participatie recht.
- Professionals krijgen in dit construct meer ruimte om te doen wat nodig is, dus verhoogt werkplezier.
- Het recht van kinderen op onderwijs op school te krijgen verwezenlijken en zo meer en inclusief onderwijs geven.

STURINGSINSTRUMENTEN

Binnen het onderzoek bleek er meer mogelijk dan aanvankelijk werd gedacht. Dit vergt naast een formele verantwoordelijkheid van partijen ook een samenwerking tussen partijen. Dit om een verhoogde regionale zorg en onderwijsaanpak in en rondom thuiszittende jongeren te realiseren op basis van verschillende sturingsinstrumenten. De volgende onderzoeksvragen zullen hierbij centraal staan.

Wet- en regelgeving:

- Hoe kunnen we onderwijs breder trekken dan tussen vier muren?
- Welke grenzen gaan we tegenkomen? Hoe kunnen die worden opgelost?
- Hoe kan in de toekomst gegevensdeling makkelijker worden ingericht?

Financiering:

- Hoe kunnen we budgetten ontschotten zo dat jeugdzorg en onderwijs integraal gaan samenwerken?
- Hoe kan gebied of populatie financiering bijdragen aan de zowel de kwaliteit van onderwijs en ontwikkelingsperspectief van jongeren?

Accountability:

- Hoe kunnen kinderen het recht op onderwijs meer verwezenlijken?
- Hoe kunnen scholen meer en inclusief onderwijs geven?
- Welke verantwoordingsindicatoren spelen een dominante rol in het verstrekken van onderwijs voor kwetsbare jongeren? Hoe kan er op een andere manier verantwoord worden?
- Hoe kunnen onderwijspartijen zich verantwoorden op ontwikkelingsperspectief?

Governance:

- Hoe kunnen meer jeugdtams betrokken worden bij casussen waar er een zorgvraag is binnen leerplecht?
- Welke samenwerkingsvorm past het beste bij de verbroedde aanpak?
- Hoe moet jeugdzorg worden ingezet binnen de schoolmuren?

VERVOLG

We zien veel potentie in de uitwerking van deze oplossingsrichting, voor zowel de jongeren als betrokken zorg/onderwijs professionals. De volgende stap is om deze brede zorg/onderwijs aanpak verder uit te werken. Hierin spelen de bestuurders van de gemeente Gouda en de samenwerkingsverbanden samen met de scholen een rol.